

STARÁ ROMANCE.

Bylo ticho všude, hvězdy jasné plály, na západu rudé mraky dožehaly, u chaloupky chudé matka s dezerou stály.

"Co's tak, deerko, bledá, co ti, dítě, scházíť co tvůj pohled hledá ve výsru a mlází? Hrud' se chví a zvedá, jako když tě mrází!"

"To jen, matko milá, měsíc v tvář mi padá; v mlázi laška bílá pásla se mladá; a mé zamrazilá zima větru z lada."

"Bledá jako stěna byla's také včera." "Laška postřelena za prvního šera!" — "Stihni za to sťelce klebta devaterá!"

"Kletbu zlými slovy nevolejte s výše; nechte lašku v křoví dokrvacet tiše; a za sťelce, matko, modlete se spíše!"

Bylo ticho všude, hvězdy jasné plály, z tmy dvě oči rudé jakoby se smály. U chaloupky chudé matka s dezerou štály.

OTAKAR CHARVAT:

Jednou na podzim.

Povídka o mém příteli. (Pokračování.)

A jak s ostatními k zemi se schýlil a z úst polozapomenutá slova modlitby propouštěl, pocítil v duši znovu takový podivný stesk, jenž srdce mu cele uchvátil a jakoby jím zalomeoval. Tak se mu zdálo, že odevšad vane ten neměrný žal. Cítil jej v tom uvadlém, suchém listoví, po hřbitově roztroušeném, v těch žalostných zvucích modlitby, i v těch slzích, jež mnohým stály v očích.

Doubrava vzpomněl si na pohřeb svého děda, jenž zemřel už kdysi dávno před lety. Tehdy bylo mu asi pět nebo šest let. Myslel na tu bolest, již tehdy jeho dětské srdce cítilo pro toho, jenž byl mu prvním dospělým přítelem, jenž dovedl vždy tak mile vyprávět a rozumět všem těm dětským rozumům. Tehdy zdálo se mu, že cosi jeho odchází s ním, cosi, čeho nedovedl si ještě ani uvědomit. Dnes chápe, že to bylo kus radostného mládí, kus nejranějšího života.

A jak na děda vlastního vzpomínal, zdálo se mu, že ta bolest všech je i jeho bolestí, že i on má v ní účastenství.

Stařeček, který prve vyzval shromážděné k modlitbě, vystoupil a tlesoucí se hlasem, takřka v pláči zvolal: "Spí sladce! Byl jsi vždy náš dobrý přítel a kamarád, nebylo v tobě falše, ani nepřímnosti! A rádi jsme tě měli všichni. Provinil-li jsi se kdy a krok špatný učinil, buď ti odpuštěno pro tu velkou lásku k tobě. Byl jsi z nás jedním z nejstarších. Často chodívají jsme k tobě pro radu, protože jsme věděli, že mnoho jsi zakusil a mnoho víš. A ty nikdy jsi nikoho neodehnal, ale vždy potěšil. Spokojeni odcházeli jsme vždy od tebe. Měl jsi velké a vznešené srdce a proto zachována buď ti paměť nehybnoucí! Bůh žehnej těm, jež jsi zanechal, ty pak spí sladce!"

Doubrava s mluvícím stařečkem oči nespustil. Byl bělovlasý a přihrbený pod tíhou let. Měl na sobě dlouhý, modrý kabát, jaký nosívali ve starém kraji, odkudž si jej přinesl bezpochyby jako památku. Takové kabáty přecházely se syna na otce, s děda na vnuka. Výraz stařečků, milé tváře byl nesmírně bolestný a měkký. Hlas se mu na počátku třásl, ale poslední slova pronesl mužně, jakoby náhle nabyl síly.

Doubrava s mluvícím stařečkem oči nespustil. Byl bělovlasý a přihrbený pod tíhou let. Měl na sobě dlouhý, modrý kabát, jaký nosívali ve starém kraji, odkudž si jej přinesl bezpochyby jako památku.

Doubravovi se slova starcevo líbila. A jak je znovu ve své duši probíral, uvědomil si, že není v nich lícnosti a že šla opravdu od srdce. A ona řeč, již on před chvílí pronesl, zdála se mu nepatrnou a nicotnou proti té, již promluvil stařeček a v níž promluvil staré, přátelské srdce.

A pocítil takovou zvláštní touhu po stisku ruky s tím milým, bělovlasým stařečkem. Protlačil se k němu a na rameno mu ruku položil.

"Pěkně jste to řekl, dědečku! Co my mladí jsme proti vám —" zahovořil Doubrava, tiskna mu vřele ruku.

Dědeček se bolestně usmál. "Měl ho tu v okolí všichni rádi," odřekl stařeček. "Byl to jeden ještě z těch starých. A dobré srdce měl. Přijeli jsme sem spolu, spolu jsme prožili první chvíle, jeden druhému navzájem vypomáhali. První svá obydlí z dřev a dřev stavěli jsme spolu. Oh, Bože, zakusili jsme dost a dost. Celé knihy daly by se o tom psát... Ba, ba, pane drahý, byly by o tom zajímavé romány."

Stařeček umkl. Setřel slzu, již vynutila bezpochyby ona vzpomínka a odkašlal si.

Potom kráčeři ze hřbitova s Doubravou. A když ruku na rozloučenou si stiskli, usmáli se na sebe.

"Tož, s Bohem, dědečku! A kdybyste k nám uo města zavítal, přijďte ke mně, pohovoříme si trochu," zavolal za ním Doubrava, když již buggy se rozjížděly.

Stařeček přikývl mlčky a rukou mávl. Pak souseď Doubravův koně pobídl a buggy se rozjely.

Cesta ze hřbitova rychle ubíhala. Byl pěkný den a pohled do kraje byl velice pěkný. Účastníci rozjížděli se na všechny strany. K farmě Karáskové mířily pouze dva povozy. V jednom seděla Karáskova rodina, v druhém Doubrava s Karáskem.

Farmář byl jaksi zadumaný a promluvil za celou cestu jen několik slov. Snad bolest v celé své síle v srdci se mu prolomila. Snad vzpomínal na všechno, co s otcem prožil a snad teprve nyní, kdy bez něho se vracel, uvědomil se skutečnost jeho úmrtí. Čelo měl ztaženo do hlubokých vrásek a oči, roztruchlené vším tím, co předešlo, bloudily kdesi v dálkách. Chvillemi na koně zavolal, ale hlas jeho byl ku podivu měkký, plný jakéhosi zvláštního citu.

"Tenhle náručí kuň byl taťkův miláček", zahovořil po chvíli takovým podivně smutným hlasem. "Měl ho tuze rád. Přivedl si ho před lety odkudsi ze Západu, když byl s výpravou na prohlídce pozemků. Byl tehdy kost a kůže a otec dal zaň jenom několik dolarů. A po čase pěkného koně z něho udělal."

A zas Karásek zamkl. Bylo zjevno, že obráť se myšlenkami na otce, že celý život, jež s ním prožil, znovu probírá.

Mezitím dorazili k farmě, Doubrava seskočil a Karáskové i Annie pomáhal slézt z vozu.

A jak Annie za ruku vzal, cítil, že mu jí vřele tiskla, do očí se mu podívala a tak přátelsky se naň usmála.

Doubrava se zachvěl. Takový omamný, milý pocit zaproudil jeho krví. Ani si neuvědomil, že kráčí po jeho boku.

"Krásně jste mluvil," řekla Annie, mlše se na Doubravu usmívajíc. "Lidé myslí, že jsi kněz..."

Doubravovi zalichotila tato pochvala, zvláště že pocházela z úst ženy, od níž až dosud jí neslyšel. Cítil v srdci příjemný pocit a šťasten byl nyní, kdy kráčeř po boku bytosti, jež zalíbila se mu na první spatření.

"Eh, což to bylo —" zahovořil. "Ten dědeček, ten krásně promluvil. Tak od srdce mu to šlo."

"Jak jste o té vlasti tam za mořem mluvil, tuze jste se mně líbil. Když jste ty krásy její líčil, leskly se vaše oči takovým nadšením. A když líčil jste bol, s nímž každý zem rodnou opouští, ty vaše oči vyhlížely tak smutně, že ta bolest dala se z nich vyčísti."

Stáli na zahrádce. Kolem nich batolila se drubež, již bylo k nespočtení. Annie chopila se nejbližší pobíhajícího pozdání kuřete do rukou a čimši rozrušena, k sobě je přitiskla, láskyplně je hladila.

Doubrava díval se na ni se zalíbením. "Oh, Čechy jsou krásné," přerušil po chvíli ticho. "O těch dá se mnoho vypravovat."

"Ráda o nich slyším. Dědeček tak krásně o nich dovedl vyprávět. A vy, když o nich jste mluvil, připadal jste mi takovým blízkým; tak bych vás byla věcnost poslouchala —"

Doubrava se usmál. Takové milé přišlo mu její uznání. A jak se tak na ni díval, ozářenou slabým odpoledním sluncem, v tom dlouhém bělavém kabátě, s koketním kloboučkem na hlavě a s kuřetem přitisknutým na prsou, tak milou a krásnou se mu zdála... A ten její hlas měl v sobě cosi tak měkkého, přátelského... Tak doela jinou zdála se mu tou svou řečí a vším, než ty, s nimiž stýkal se časem ve městě.

"Jak rád bych si s vámi pohovořil," pronesl bezděčně. "Rád bych vypravoval vám o naší vlasti, když to máte tak ráda a zajímá vás to... Šám vypravuju o ní vždy tak rád."

"Well, poslechnu vás ráda," odřekla Annie. "Ostatně můžeme projít se po okolí, ukážu vám svá zamilovaná místa..."

Doubrava radostně přikývl. — Annie odběhla na chvíli domů, chtějíce oznámiti bezpochyby, že půjde na procházku.

Po chvíli vrátila se, všecka jaksi rozradostněná, v tváři červená a usměvavá.

"Tož pojďme! A máme prý přijít brzy k večeru," řekla s úsměvem.

Obešli farmu a Annie upozorňovala Doubravu na všechno, co zdálo se jí hodno povšimnutí. I starého černého koeoura a hlídačho psa zavolala, pohladila a vyprávěla, odkud a kdy zvířata ta dostali.

Potom zabočili do aleje ovocných stromů, na nichž tu a tam chvělo se několik zarudlých listěčků, nebo zapomenutý plod. Slunce zapadalo... a tam kdesi v dálce roztálo se v zakřivený, dlouhý pruh červenáků.

Doubrava se rozpořoval. Vyprávěl o rodné dědině, o matičce, již měl rád nad všechno na světě, o svém životě, o studijích, i o Praze. Vzpomněl ve své řeči i na svůj odjezd, na své první trpké zkoušky v nové vlasti a na nynější svůj částečný klid.

Annie poslouchala pozorně, vyptávala se na vše, co nemohla pochopit, co bylo jí novým a poněkud vzdáleným. Doubrava těšilo to účastenství a přál si, aby ta procházka trvala hodně dlouho, aby mohl si hodně odlehčit.

A cítil, že má rád to děvče milé, jež v takové dětské, milé přítulnosti tisklo se k němu a jeho slovům naslouchalo.

(Pokračování.) Předplatte se na "Knihovnu Česko-amerických Autorů".

Prátelům zdravé a ušlechtilé četry.

JÍŽ V POLOVICI LISTOPADU

vyjde 1. číslo

Knihovny Česko-Amerických Autorů.

jež obsahovati bude literárně cenné práce česko-amerických literátů. Redaktor a vydavatel Otakar Charvat. První svazek obsahovati bude: OTAKAR CHARVAT: POVÍDKY A KRESBY: Hřich. — O dvou tonoucích. — Těžká chvíle. — Za stěmim. — Smrt. — Srdce. — Proč Martin Jordan zmizel. — Za mořem... — Ústup. — Skvrna. — Uražená křídla. — Trest. — Návrat, a j.

Knihovna vycházeti bude prozatím měsíčně v sešitech o 32 stranách a cena sešitu bude JEN 10 centů. Krajané naši zajisté uvítají tento nový podnik s porozuměním a svou podporou vyjdou vydavateli vstříc.

Pro další svazky chystáme: Jan Bárta Letovský, první česko-americký novinář. Jeho život, snahy, vzpomínky a korespondence. Píšte si lístkem o první sešit na ukázkou. Bude Vám zaslán hned po vyjítí. PÍŠTE JEŠTĚ DNES a adresujte:

OTAKAR CHARVAT, Omaha, Neb., Howard Street 1309-1311.

ZDARMA! ZDARMA!

\$10 stolní nádobí s vašim monogramem ve zlaté darují SCHNEIDER & KLEIN obchodníci rodnými likéry, 1233 So. 13th St., OMAHA, NEB.

Stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami bude dáno zdarma s \$35.00 nákupí kořalek, vín a likérů (vyjímaje pivo a líh). Zde je způsob, jakým je lze obdržeti. Když koupíte za 25c. kořalky, vína a likéry od nás najednou a za více, dáme vám ticketu na tolik, kolik vaše nákupě obnáší a až budete mít lístky v obnosu \$35.00 a tyto nám zašlete, pošleme vám toto stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami zdarma. Dříve jen millionáři mohli si opatřit stolní nádobí s iniciálkami neb monogramy, avšak učinivše smlouvu s Ohio China Factory na jednatelství, jest nám umožněno poskytnouti je každé hospodynce z tohoto města a okolí. Vaši oddaní Schneider & Klein. Některé z našich předních druhů: Lumir Rye, 1 gallon \$ 3.50 Lumir Rye, 3 gallon 9.50 Lumir Rye, 5 gallonů 15.50 Gallon vína zdarma s každou 5gallon. objednávku.

POMNIKY

žulové a mramorové

Frank Novák,

1413-15 So. 13th St., Omaha, Neb. (naproti Hotelu Praha)

Velký sklad, krásná práce a zaručena. Kupte al pomník v Omaze. Co ušetříte, zaplatí vám více než cestu.

Smíšené farmaření a mlékaření

Staňte se neodvislými

Každý muž, jenž si přeje zlepšiti své postavení v životě nebo který touží pobídnouti syny své na dráhu vedoucí k úspěchu a zvláště každý nájemník, který chce vlastniti pozemek, měl by si objednatí poštovním lístkem dnes výtisk brožurky "A Good Dairy District", již obdrží zdarma.

Pojednává o nové krajině, jež nabývá právě proslulosti, jako úspěšná krajina mlékařská. Pozemek jest velmi laciný, čistá voda a živné traviny jsou hojné, jest tam trh pro všechny plodiny při dobrých cenách, podnebí jest stále a zdravé a osadníci, kteříž tam již jsou, jsou žádoucími sousedy.

Velmi levné lístky tam a zpět první a třetí úterý každého měsíce skýtají skvělou příležitost k vyšetření.

Nezapomeňte si mi dopsati o brožurku a zároveň zašlete mi jména svých vřehodných přátel, kteříž chtějí jiti na západ.

UČINTE TAK NYNÍ.

L. W. WAKELEY, General Pass. Agent.

1004 Farnam Street.

OMAHA, NEB.

Předplatte se na Pokrok pouze \$1 ročně.